

231

Onderzoek en beleid

Geweld binnen en buiten

Aard, omvang en daders van huiselijk en publiek geweld in Nederland

K.D. Lünemann (Verwey-Jonker Instituut)

M.Y. Bruinsma (IVA)

beleidsonderzoek en advies

Boom Juridische uitgevers

Wetenschappelijk Onderzoek- en
Documentatiecentrum

Inhoudsopgave

Samenvatting	11
Leeswijzer	17
1 Inleiding	19
1.1 Aanleiding tot het onderzoek	19
1.2 Omvang en achtergronden van geweld	20
1.3 Geweld op straat	23
1.4 Huiselijk geweld	25
1.5 De relatie tussen publiek en huiselijk geweld	27
1.6 Reikwijdte en vraagstelling van het onderzoek	29
2 Opzet en uitvoering van het onderzoek	31
2.1 Doelstelling en onderzoeksvragen	31
2.2 Afbakening van definities	32
2.2.1 Definitie van huiselijk geweld	33
2.2.2 Definitie van publiek geweld	33
2.2.3 Definitie van geweld op straat tussen onbekenden	33
2.2.4 De typering van geweldplegers	34
2.3 Uitvoering van het onderzoek	34
2.3.1 Analyse van aard en omvang van geweld	34
2.3.2 Analyse van de ontwikkeling van straatgeweld tussen onbekenden	38
2.3.3 Analyse van de overlap tussen huiselijk en publiek geweld	39
2.3.4 Analyse van verschillen tussen huiselijk en publiek geweld	40
2.3.5 Verkenning van mogelijkheden en randvoorwaarden voor een landelijke geweldsmonitor	40
Deel I	
Geregistreerd geweld	41
3 Huiselijk geweld in 2002	43
3.1 Conflictpartijen	44
3.1.1 Relatie dader en slachtoffer	44
3.1.2 Individu / groep	45
3.1.3 De verhouding man – vrouw	46
3.1.4 Leeftijd van betrokkenen	46
3.1.5 Geboorteland van betrokkenen	48
3.1.6 Eerdere politiecontacten van verdachten	49
3.2 Locaties en sociale contexten van geweld	51
3.3 Aard van het geweldgebruik	51
3.3.1 Wapengebruik	52
3.3.2 Agressiviteit van de kant van het slachtoffer	52
3.3.3 Veroorzaakt letsel	53

3.3.4	Sociale contexten van 'zwaar geweld'	54
3.4	Achtergronden van geweld	55
3.4.1	Aanleiding	55
3.4.2	Alcohol- en drugsgebruik	55
3.5	Verdachten naar type geweld	56
3.6	Samenvatting hoofdstuk 3	57
4	Publiek geweld in 2002	59
4.1	Conflictpartijen	60
4.1.1	Relatie dader en slachtoffer	60
4.1.2	Individu / groep	61
4.1.3	De verhouding man - vrouw	62
4.1.4	Leeftijd van betrokkenen	63
4.1.5	Geboorteland van betrokkenen	64
4.1.6	Eerdere politiecontacten van verdachten	64
4.2	Locaties en sociale contexten van geweld	66
4.3	Aard van het geweldgebruik	68
4.3.1	Wapengebruik	69
4.3.2	Agressiviteit van de kant van het slachtoffer	70
4.3.3	Veroorzaakt letsel	70
4.3.4	Sociale contexten van 'zwaar geweld'	71
4.4	Achtergronden van geweld	72
4.4.1	Aanleiding	72
4.4.2	Alcohol- en drugsgebruik	73
4.5	Verdachten naar type geweld	74
4.6	Samenvatting hoofdstuk 4	75
5	Vergelijking van huiselijk en publiek geweld	77
5.1	Verdachten en slachtoffers	77
5.2	Ernst van het geweldgebruik	80
5.3	Tot slot	81
6	Replicatie onderzoek straatgeweld tussen onbekenden	83
6.1	Neemt het geweld op straat tussen onbekenden toe?	83
6.2	Zijn er veranderingen in het type geweld?	85
6.2.1	Sociale contexten van geweld	85
6.2.2	Beroepsgerelateerd geweld	86
6.2.3	Verhoudingen tussen verdachten en slachtoffers	88
6.2.4	Ernst van het geweld	90
6.2.5	Gebruik van geweldsmiddelen	92
6.2.6	Veroorzaakt letsel	92
6.3	Zijn er veranderingen in het type geweldplegers en slachtoffers?	93
6.3.1	Leeftijd	93

6.3.2	Eerdere politiecontacten van verdachten	94
6.3.3	Aard eerdere politiecontacten	95
6.3.4	Ernst van het gepleegd geweld	96
6.3.5	Herhaald slachtofferschap	97
6.4	Samenvatting hoofdstuk 6	97

Deel II

Daderprofielen		99
7	Daderprofielen van geweldplegers: theoretisch kader	101
7.1	Achtergrondkenmerken	101
7.2	Daderprofielen op grond van persoonlijkheidsaspecten	102
7.3	Scenario's of relatietyperingen huiselijk geweld op politieniveau	107
7.4	Risicotaxatie geweldplegers	109
7.5	Conclusie hoofdstuk 7	110
8	Daderprofielen van geweldplegers: resultaten empirisch onderzoek	113
8.1	Daad- en daderfactoren	114
8.1.1	Ernst van geweld, wapengebruik en letsel	115
8.1.2	Demografische factoren	119
8.1.3	Risicofactoren	121
8.1.4	Andere achtergrondkenmerken	124
8.2	Daderprofielen	126
8.2.1	Profiel van plegers van huiselijk geweld	126
8.2.2	Profiel van plegers van publiek geweld	128
8.2.3	Profiel van plegers van geweld in het algemeen	130
8.3	Daderprofielen zinvol?	131
8.4	Conclusie hoofdstuk 8	133
9	De aanpak van geweld	135
9.1	Een specifieke aanpak voor huiselijk geweld	135
9.2	Een specifieke aanpak van allochtone plegers van huiselijk geweld?	138
9.3	Een gedifferentieerde aanpak van huiselijk geweld	140
9.4	De aanpak van geweld	141
10	Slotbeschouwing	143
10.1	Verschillen en overeenkomsten tussen huiselijk geweld en publiek geweld	143
10.2	Daderprofielen	145

10.3	De aanpak van geweld	147
10.4	Tot besluit	148
Summary		151
Literatuur		157
Bijlagen		
1	Samenstelling van de begeleidingscommissie	162
2	Monitoring van geweld	163
3	Selectie van aangiften en steekproefomvang in de drie regio's	175
4	Overzicht van variabelen en van gehanteerde definities bij de analyse van aangiften	180
5	Overzicht van het aantal personen dat betrokken raakt bij geweld vanuit het uitoefenen van zijn/haar beroep	188